

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
AL CARRER DE L'ESQUIROL, 4 (BARCELONA,
BARCELONÈS)**

Codi: 128/17.

Dates de la intervenció: 22 de novembre al 19 de desembre de 2017

Número expedient: R/N 470 K121-NB 2017/1-21156
R/N 470 K121-NB 2017/1-21247

Autor: Pau Gómez Aramburu

Data de lliurament: 9 de abril de 2018

SUMARI

1. SITUACIÓ	3
2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC.....	3
3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC	6
3.1. Context històric.....	6
3.2. Context arqueològic	7
4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS.....	11
5. FONAMENTS DE DRET	12
6. TREBALLS REALITZATS	12
7. METODOLOGIA	12
8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ	12
9. CONCLUSIONS.....	15

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

ANNEX 4. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

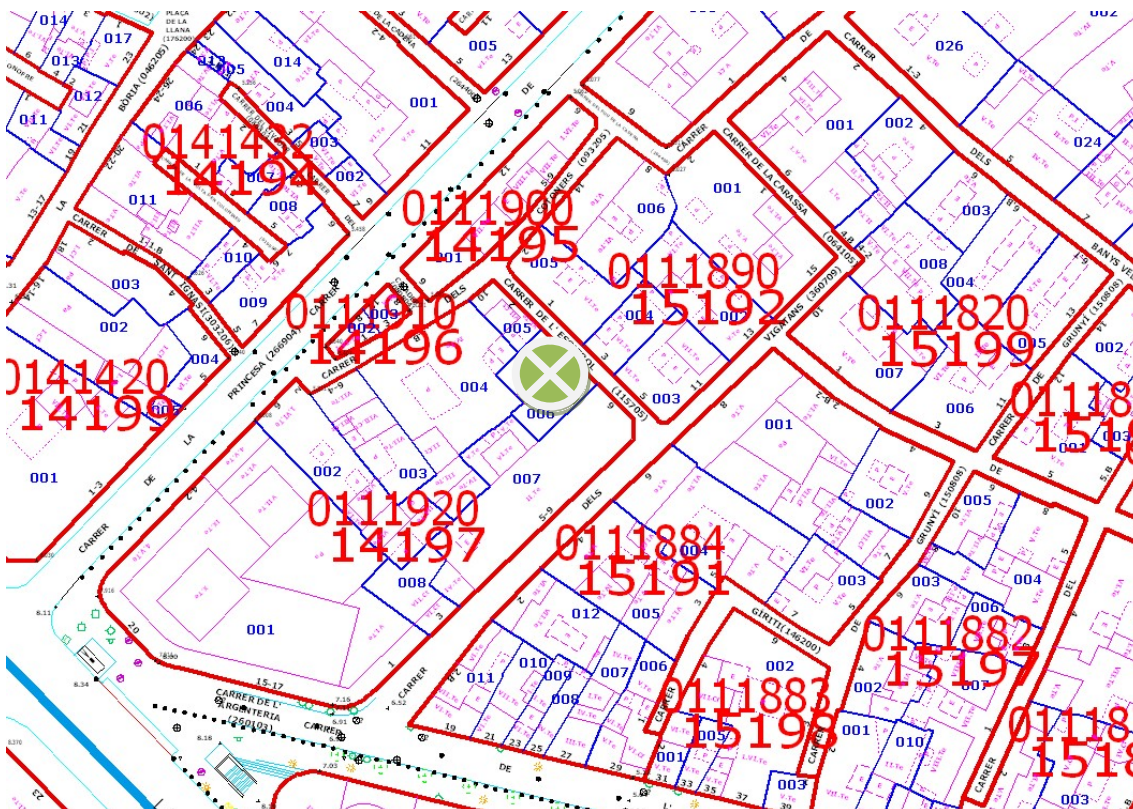
FITXA TÈCNICA

Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Control i excavació arqueològica
Dates autoritzades	Del 22 de novembre al 15 de desembre del 2017
Codi Servei Arq. Barcelona	128/17
Núm. Exp. Dept. Cultura	R/N 470 K121-NB 2017/1-21156
Promoció	Comunitat de propietaris
Execució de la intervenció	Global Geomatica, SL
Direcció tècnica	Pau Gómez Aramburu
Lloc de la intervenció	Carrer de l'Esquirol, 4
Població i comarca	Barcelona, el Barcelonès
Coordenades UTM (ETRS89 31N)	X 431413.4/ Y 4581746.5/ Z 9,2msnm
Paraules clau	Estructures domèstiques
Resum	Aquesta memòria recull els resultats dels treballs arqueològics duts a terme a la finca del Carrer de l'Esquirol, 4. Les tasques de control i seguiment arqueològic han posat de manifest tot un seguit d'elements anteriors a l'edifici actual, com són una sèrie d'estructures en forma de murs, i tot un seguit d'estratigrafia que se'ls associa. En aquesta ha sigut possible recuperar materials que en situen en un horitzó cronològic que va des del s. XIII fins al s. XVI.

1. SITUACIÓ

La present intervenció s'haurà de dur a terme al subsòl de la finca del número 4 del Carrer de l'Esquirol, al districte de Ciutat Vella.

Coordenades UTM31N-ETRS89: X 431413.4/ Y 4581746.5/ Z 9,2msnm

2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC¹

L'indret es troba entre els deltes dels rius Llobregat i Besòs (al SO i NE respectivament) i entre el mar (al SE) i la Serra Litoral – Serra de Collserola (al NO). Limitat per aquest elements geomorfològics es troba el Pla de Barcelona, una plataforma adossada al relleu de Collserola, suaument inclinada cap a la costa, i separada del delta del Llobregat pel bloc de Montjuïc pel seu extrem sud.

L'estructura és tallada pels cursos fluvials que es dirigeixen gairebé perpendicularment a la costa, formant els deltes ja citats, als que aflueixen a més varies rieres que presenten importants dipòsits al·luvials. Així doncs, el basament paleozoic, format per granits i roques metamòrfiques que afloren als relleus muntanyosos, queda a la fossa sobre la que es troba la

¹ AV: Gran Enciclopèdia de Catalunya. Barcelona

plana litoral, recobert per una tapadora terciària formada per sediments d'origen marí: les margues i sorrenques miocèniques del bloc de Montjuic i les argiles, margues i sorres pliocenes que subjeuen sota el Pla de Barcelona i els complexos deltaics.

Els terrenys per els quals transcorre el corredor del traçat de l'obra es poden classificar en tres grans categories: materials de substrat, materials de peu de muntanya del Pla de Barcelona i materials de la riera d'Horta. A més, per sobre de la major part de la superfície afectada es troben farciments d'origen antròpic, de gruix variable.

El dipòsits quaternaris corresponen al conjunt de materials detrítics del peu de muntanya que formen el Pla de Barcelona (Quaternari Antic) i als dipòsits recents formats fundamentalment pels materials al·luvials aportats per la riera d'Horta que talla aquesta formació (abans de desembocar al delta del Besòs, situat immediatament al nord, fora de l'àmbit del tram). A més, adossats a la escarpa existent entre la plataforma del Pla de Barcelona i la plana deltaica del Besòs i a la vora del llit de la riera, es troben dipòsits de tipus col·luvial.

Dins de l'Holocè (última època del Quaternari i on s'han trobat totes les restes arqueològiques) s'han localitzat tres tipus de dipòsits, els dipòsits de vessant: col·luvions, els dipòsits al·luvials de riera i els dipòsits al·luvials de inundació.

Els col·luvions són dipòsits detrítics subactuals que entapissen les escarpes morfològiques que limiten la plana deltaica del Besòs (separant-la del peu de muntanya del Pla de Barcelona) i el llit de la riera d'Horta que talla aquesta escarpa desembocant a la citada plana deltaica.

Així doncs, a la zona estudiada, aquest materials es superposen als dipòsits pliocens modelats per un relleu actual - subactual i s'interdigiten amb les aportacions de la riera d'Horta progradant una o altres sediments (col·luvials o al·luvials) sobre els anteriors a diferents moments.

Es tracta de sediments granulars mitjanament densos en general amb menor freqüència densos, alternant vertical i lateralment amb materials cohesius mitjanament consistents (molt locament molt consistents i fins i tot durs).

Entre els materials predominantment fins s'han descrit:

- Argiles llimoses i argiles amb una mica de sorra i grava de color ocre - vermelloses a les que ocasionalment apareixen nòduls de carbonat càlcic dispersos.
- Argiles i llims sorrencs, amb o sense gravetes disperses de color marró o vermellós.
- Argiles i llims sorrenc - molt sorrencs, amb una mica de grava. A vegades apareixen nòduls de carbonats mil·limètrics e indicis de matèria orgànica.

Els termes granulars observats són:

- Sorres argiloses – llimoses o molt llimoses, amb graves disperses i una mica gravoses.
- Sorres amb indicis d'argila, a vegades amb una mica de grava. En ocasions presenten abundant carbonat càlcic en nòduls o nivellets centrimètrics.
- Sorres gravoses o molt gravoses amb matriu argilosa.
- Graves sorrenques amb matriu argilosa – molt argilosa. A vegades presenten intercalacions de sorres gruixudes gravoses, i una mica de matèria orgànica.

Els dipòsits al·luvials de riera són dipòsits detrítics molt recents que farceixen el llit de la riera d'Horta que es troba encaixada al peu de muntanya del Pla de Barcelona i desembocant al

delta del riu Besòs, al nord d'aquesta intervenció. Així els sediments dipositats tallen i es superposen a les formacions del Quaternari antic.

Es troben nivells de granulometria molt diferent, segons es tracti de sediments aportats per corrents de més o menys energia, havent-se pogut classificar en dues unitats litològiques que s'alternen en sentit vertical i lateral, tot i que en aquesta zona hi ha un clar predomini d'una o altre en funció de la profunditat: els materials gruixuts es troben a la base de la formació i els fins es superposen a aquests, encara que presenta freqüents intercalacions en forma de lleties, més o menys extenses de material gruixuts.

Els materials gruixuts estan formats per:

- Graves sorrenques o molt sorrenques amb matriu argilosa.
- Graves en matriu formada per argiles amb una mica de sorra.
- Graves amb sorra gruixuda alternant amb sorres molt gravoses amb escassa matriu argilosa.
- Sorres amb indicis de graves i argiles.
- Intercalacions de sorres i graves netes i de argiles sorrenques.
- Amb freqüència s'observen boles disperses.

A algunes zones apareix una incipient cementació per carbonats o nòduls dispersos.

Els materials primers estan formats per:

- Argiles i llims amb indicis d'una mica de sorra o grava.
- Argiles i llims sorrencs o molt sorrencs, amb indicis de graves. Amb freqüència presenten zones o nivells parcialment cementats per carbonat càlcic o amb nòduls dispersos.
- Argiles i llims amb una mica de sorres o graves i argiles sorrenques.
- Sorres argiloses o llimoses, a vegades amb còdols dispersos o nivellets de graves.
- Sorres gravoses i argiloses.

Els dipòsits al·luvials d'inundació es troben per sobre dels dipòsits al·luvials de riera i es tracten de sediments fins que, al conjunt de la zona de la intervenció, s'atribueixen al sistema deltaic del Besòs en sentit ample, però que localment, a les zones de confluència d'altres llits més petits amb aquest delta, han pogut estat aportats tant pel propi Besòs com per el tributari. Per això aquest dipòsits es consideren com a part del conjunt al·luvial de la Riera d'Horta. Aquest sediments a vegades s'interdigiten amb els dipòsits al·luvials de riera, trobant-los per sobre i per sota d'aquests, i estan sempre coberts per sediments d'origen antròpic.

Els dipòsits al·luvials d'inundació estan formats per:

- Argiles, argiles llimoses i llims amb una mica de sorra i a vegades de graveta.
- Argiles i llims, sorrencs amb indicis de grava.
- Argiles i llims sorrencs o molt sorrencs amb una mica de graves.
- Sorres molt argiloses amb còdols de grava dispersos i sorres amb graves molt argiloses.

3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

3.1. Context històric

L'eix històric que articula aquest sector correspon a l'extrem est del decumanus maximus de la ciutat romana de Barcino, que des de l'actual plaça Nova i seguint pel carrer del Bisbe travessa la plaça de Sant Jaume i continua pel carrer de la Ciutat fins a la plaça del Regomir.

Barcino va ser fundada entre el 15 i el 5 aC, essent, doncs, una fundació augustal (Beltran de Heredia, 2001²). El lloc escollit per a l'enclavament de la nova ciutat va ser un petit turó d'aproximadament 17 m d'alçada, anomenat Mons Taber, molt proper al mar, situat entre dos rius (el Besòs i el Llobregat), prop de les zones portuàries del delta del Llobregat i de Les Sorres, un indret amb capacitat per albergar un port propi. La ciutat també estava ben comunicada, de N a S, per via terrestre mitjançant un dels ramals de la Via Augusta. Va rebre, en el moment de la seva fundació, el nom de Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino.

L'àrea que va ocupar la ciutat cobria unes 12,5 Ha en forma d'octàgon: un rectangle amb els angles tallats per tal d'adaptar-se a l'orografia del turó. El perímetre va ser resseguit per una muralla d'uns 2 m d'amplada i més de 8 m d'alçada i quatre portes que donaven accés a la ciutat (Porta Praetoria, Porta Decumana, Porta Principalis Dextra, Porta Principalis Sinistra), situant-se en els extrems dels carrers principals (Decumanus Maximus i Cardo Maximus).

Després de l'escomesa d'Almansur de l'any 985 es va fer palès la necessitat de reforçar el sistema defensiu romà, de manera que s'inicià la fortificació dels portals que s'encastellaren. En el portal nord-est o Portal Major (actual plaça de l'Àngel), es bastí el Castell vell; en el portal sud-oest, el Castell nou, ambdós propietats del vescomte; en el portal nord-oest, el Castell del bisbe; mentre que en el portal sud-est, el Castell del Regomir, que inclogué la construcció d'un arc que unia les dues torres de planta circular a banda i banda de la porta d'entrada a la ciutat (Piquer, inèdit; Caballé, González, inèdit). En aquell moment sembla que la zona fora muralla era parcel·lada però no construïda; situació que es perllongà a la banda que ens ocupa de la finca, a diferència d'altres zones extra murs, fins el segle XV, possiblement a conseqüència de la utilització del camí de ronda.

Durant la primera meitat del segle XVI van continuar les pestes i les fams: el 1530 Barcelona va perdre 6250 habitants en quatre mesos per la pesta; la falta de blat era crònica, i representava una preocupació constant per a les autoritats de la ciutat, malgrat que la Sentència arbitral de Guadalupe va beneficiar a l'agricultura, que va comptar amb nova mà d'obra gràcies a l'arribada d'immigrants del sud de França, especialment d'Occitània, fet que va pal·liar el descens demogràfic.

Durant els segles XVI i XVII van adquirir cada cop major rellevància en l'activitat econòmica de la ciutat —i, consegüentment, al govern municipal— els gremis i confraries, institucions d'origen medieval però que van cobrar protagonisme en aquest període de la història. Tot i

² BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO, J. 2001. "Continuïtat i canvi en la topografia urbana. Els testimonis arqueològics del quadrant nord-est de la ciutat". De Barcino a Barcinona (segles IVII). Les restes arqueològiques de la plaça del Rei de Barcelona. Museu d'Història de Barcelona. Barcelona. pp. 96- 107.

això, aquesta època no va ser d'excessives reformes urbanístiques, ja que la pèrdua de la capitalitat de Barcelona va comportar la disminució de projectes de gran envergadura. En la primera meitat del segle XVI es va construir la muralla de Mar, on es van emplaçar els baluards de Llevant, Torre Nova, Sant Ramon i Migdia. En el segle XVII es va ampliar novament la muralla de la ciutat amb la construcció de cinc noves portes (Sant Sever, Tallers, Sant Antoni, Sant Pau i Santa Madrona. Durant els segles XV i XVI es va construir un port artificial que cobrís per fi les necessitats de l'important centre mercantil que era Barcelona: paradoxalment, durant l'època d'esplendor del comerç català per la Mediterrània, Barcelona no comptava amb un port preparat per al volum portuari que era habitual a la ciutat. L'antic port al peu de Montjuïc havia estat abandonat, i la ciutat comptava únicament amb la platja per rebre passatgers i mercaderies. Els vaixells de gran calat havien de descarregar mitjançant barques i mossos de corda.³

Finalment durant el s.XIX Barcelona va viure una gran revitalització econòmica, lligada a la Revolució Industrial —especialment la indústria tèxtil—, fet que va comportar al temps un renaixement cultural. Entre 1854 i 1859 es va produir l'enderrocament de les muralles, pel que la ciutat va poder expandir-se, motiu pel qual es va impulsar el projecte d'Eixample, elaborat per Ildefons Cerdà el 1859. Tanmateix, gràcies a la revolució de 1868, es va aconseguir l'enderrocament de la Ciutadella, els terrenys de la qual van ser transformats en un parc públic. La població va anar creixent, especialment gràcies a la immigració de la resta de l'estat, arribant a la fi de segle als 400 000 habitants.⁴

3.2. Context arqueològic⁵

D'una manera molt resumida, podem dir que el lloc que ens ocupa té un alt interès històric i arqueològic ja que:

- Es troba dins una de les zones pertanyent al *suburbium* de la ciutat romana. El lloc de la intervenció és a l'interior de la muralla medieval de Barcelona, a escassos metres del carrer dels Corders, una de les vies de comunicació de la ciutat, coneguda ja des d'època romana.
- Forma part d'un dels primers eixamples formats en època medieval fora de les muralles romanes.
- L'any 1997⁶ la instal·lació de la recollida neumàtica d'escombraries al llarg del carrer Argenteria va permetre identificar nombroses restes arqueològiques, les quals

³ Roig, Josep L. Historia de Barcelona. Barcelona: Primera Plana S.A., 1995.

⁴ Lecea, Ignasi de; Fabre, Jaume; Grandas, Carme; Huertas, Josep M.; Remesar, Antoni Art públic de Barcelona. Barcelona: Ajuntament de Barcelona i Àmbit Serveis Editorials, 2009.

⁵ Aparat extret del Projecte d'intervenció arqueològica redactat pel Servei d'Arqueologia de Barcelona

⁶ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/598>)

es troben molt properes a l'actual projecte. Amb aquesta intervenció es va poder establir una seqüència estratigràfica que abastava des del segle I dC. fins l'època contemporània. La primera fase cronològica es va situar entre els segles I – IV dC. Durant aquest període es detectà l'inici d'activitat "urbana" en la zona, coincidint que en el sector del carrer Argenteria hi havia una via que sortia de la ciutat en direcció al mar al segle I dC. La segona fase, durant els segles IV–VI dC., es va documentar una àrea cementirial amb un total de 31 enterraments, i que s'ubicava al voltant de la via que anava en direcció al mar. La tercera fase es desenvolupava entre els segles VI – XIV, en concret la preparació d'un nivell de terra trepitjada que formava part dels fonaments d'un mur, que es situava entre els segles XI i XIII. La quarta fase va suposar l'ocupació de l'espai amb edificacions entre els segles XIV i XV. La cinquena fase, entre els segles XVI – XVII, va suposar la urbanització del carrer tal i com ho documentava la localització de nombrosos fonaments de murs d'edificacions, així com les restes dels pous morts. La sisena fase, segles XVIII – XIX es va caracteritzar per la reforma d'algunes cases, obrint-se soterranis. Durant la segona meitat del segle XIX es comencen a realitzar obres d'infraestructura de serveis com són la instal·lació de clavegueram i canalització d'aigua potable. La darrera fase, en ple segle XX, va ser el moment de les grans remodelacions de la zona provocades per l'obertura de la Via Laietana. S'enderroquen els edificis a banda i banda de la nova via i s'utilitza gran part de la runa per a terraplenar el terreny i pavimentar els nous carrers.

- Pel que respecte a aquesta darrera intervenció al carrer Argenteria, les restes documentades en la cala 400 són les més properes al projecte presentat, localitzant-se a escassos metres del futur ascensor de la línia de metro de Jaume I. Les restes arquitectòniques que es van documentar es corresponen a diferents moments històrics -època romana (S. III-IV dC), medievals (S.XIV-XV), modernes i contemporànies-
- Pel sector de la plaça de Ramon Berenguer el Gran transcorria la riera de Merdançà, desviada per l'antiga plaça de l'Oli a partir del segle XI. Tota aquesta zona, inclosa la Plaça de l'Àngel i el carrer Argenteria, ja plenament urbanitzada en època medieval, va ser sotmesa a la darrera remodelació durant els segles XVIII i XIX i, finalment, va patir l'enderroc de les edificacions existents en el moment de l'obertura de la Via Laietana, a partir del segon decenni del segle XX.
- Carrer dels Mirallers, 1⁷: Aquesta intervenció es va realitzar en el solar que fa cantonada entre el carrer de Mirallers núm. 1 i el de Vigatans- la Carassa núm.2. L'antic immoble que ocupava el solar corresponia a una construcció baix- medieval que va ser enrunat l'any 1983. Els treballs van consistir en l'obertura de tres cales disposades en diagonal travessant d'est a oest l'espai central del solar, amb la fina-

⁷ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/633>)

litat de constatar les possibilitats arqueològiques del subsòl. A partir d'aquestes cales es va establir la següent cronologia:

Fase 1: d'època romana a la baixa edat mitjana. D'aquesta primera fase només es van documentar diversos nivells estratigràfics centrats en la cala 3. En concret, es va localitzar uns nivells amb restes materials d'època baix-imperial i d'època tardo-romana.

Fase 2: s. XIII – XV. Dins d'aquesta segona fase, es van ubicar diversos murs i una pilastra d'arcada que formarien part d'un casal gòtic, típic del tipus d'edificacions barcelonines de l'època, exemplificades en molts immobles del barri de la Ribera.

Fase 3: s. XV - XIX . Aquesta tercera fase mostrava les transformacions en l'edifici gòtic, que es van vincular a una progressiva dissolució del model de casal "noble" medieval per passar a ser una "casa de veïns", destinant els baixos a noves funcions. Això es va poder constatar en diversos aspectes: l'aixecament de nous murs que tapiaven les arcades dels baixos de l'anterior edifici, modificacions en el nivell de cota del paviment, i també amb l'aparició d'un nivell d'abocament de terres amb abundants panots d'arrebossat amb pintura vermella.

Fase 4: s. XIX -1983. Per últim, en la fase final d'aquest conjunt es van localitzar en les cales 2 i 3 residus que es van relacionar amb l'activitat d'un taller botoner de finals del s. XIX.

- Carrer de Vigatans, 4⁸: En la present intervenció es pogué documentar la dinàmica ocupacional d'un immoble pertanyent al barri de la Ribera. Així, s'evidenciaren diverses estructures que pertanyen a tres fases d'ocupació: època medieval (segles XIII - XV), època moderna (segles XVI - XVIII) i època contemporània (segles XIX - XX)

Segles XIII – XV.

La documentació emprada en l'estudi arquitectònic va permetre afirmar l'existència de dos habitatges, un d'ells bastit durant el segle XIII (el que afronta amb el carrer de Gíriti) i l'altre del segle XIV (amb façana al carrer dels Vigatans). Pel que fa als espais que afronten al carrer dels Vigatans, d'un moment previ a la documentació disponible, es documentaren originalment 3 cases d'una sola crugia, que probablement disposaven d'un arc sostingut per pilastres (evidenciats en dues, de les tres cases) a la zona intermèdia. Les dimensions d'aquestes cases concorden amb les habituals d'aquest context: una amplada de 5 m. aproximadament, que correspon a la biga mestra sobre la qual descansava l'edifici. La fondària podia ser més considerable, amb pati posterior o un hort contigu. La casa 1 tenia entre

⁸ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3116>)

4'80 i 5'20 m. d'ample i 12 m. de fons. La casa 2 tenia 4'20 m d'ample i 11 m. de fons. La casa 3 tenia 4'50 (es fa estreta a la part central fins als 3'40 m.) i 12'50 m. de fons.

Poc més tard es produiria una primera subdivisió en la qual la casa 1 disposaria de quatre apartaments, la casa 2 constaria de dues estances i la casa 3 quedà dividida en tres àmbits.

Segurament ja en el segle XV s'unificaren les 3 cases del carrer dels Vigatans i la planta baixa es segmentà en, com a mínim, vuit apartaments articulats al voltant d'un pati.

D'altra banda, la finca del carrer de Gíriti segons la documentació disponible i les estructures arqueològiques evidenciades, sembla que fou bastida durant el segle XIII i disposava a la planta baixa de 4 estances com a mínim. En diferents estances d'aquest immoble es documentà un pou i una estructura de combustió. Així, doncs, els resultats de la present intervenció es vinculen amb una trama urbana plenament consolidada, que és un fenomen documentat a partir del segle XIII. Les troballes consisteixen fonamentalment en diferents habitatges orientats a dos carrers. Les tres cases del carrer dels Vigatans tant per la seva planta com per les dimensions i estructures internes, es troben estandarditzades tenint en compte les similituds que presenten: planta rectangular, fons d'entre 10 i 12 metres i amplada d'entre 4 i 5 metres. Aquests habitatges es caracteritzen per tenir, en principi, una sola crugia de planta rectangular, que posteriorment es subdivideix. Això ve recolzat per la presència de diferents pilastres localitzades a dues de les cases. Aquestes pilastres sostenien una possible galeria arcada. La finca del carrer de Gíriti és de majors dimensions i de distribució diferent. Cal afegir la impossibilitat d'establir àrees funcionals, sobretot pel que fa als espais situats més a l'interior.

La particularitat més destacable d'aquesta casa és l'estructura de planta poligonal amb 4 llenços localitzada a l'habitació 5, tres d'ells formant una planta amb tendència hexagonal i el darrer completament desviat d'aquest traçat, tot creant una estança de funcionalitat incerta. Segles XVI – XVIII A partir del segle XVI (1593) es té constància documental de la unificació d'ambdues finques. L'existència d'un semisoterrani que ocupa quasi la totalitat de la finca atorgava al conjunt una certa unitat constructiva. A banda, es constataren accessos a aquest semisoterrani des de diferents habitacions pertanyents tant a la part a tocar del carrer de Gíriti com de la part del carrer dels Vigatans.

Sembla que de manera prèvia a aquesta obra hi han indicis del parcel·lari pertanyent als segles XVI i XVII. Es tracta d'aquells espais que no resultaren afectats per la construcció del semisoterrani, amb una presència desigual i dispersa. Les restes s'han observat a partir de la fonamentació d'algun element de sustentació, arranjaments de diversos pous, retalls vinculats amb processos constructius i algun dipòsit probablement baixmedieval i utilitzat fins aquest moment. Segles XIX – XX

El procés de terciarització dels edificis del casc antic culmina a mitjans del segle XX. En aquest sentit, la documentació ofereix informació sobre les diferents activitats que s'hi desenvoluparen. Es tracta fonamentalment de la instal·lació de petits tallers i botigues.

Sembla que algunes restes documentades es podrien posar en relació amb la manufactura de productes derivats del grafit, carbó i aliatges diversos, atesa la presència d'un estrat d'anivellament localitzat a les habitacions 2 i 3, amb abundants restes d'escòria en el seu interior. Amb aquesta cronologia també es pogué observar part de la xarxa de clavegueram i algunes fosses sèptiques d'ús comunitari. La major part d'aquestes estructures es bastiren en la important reforma de l'edifici esdevinguda entre 1862 i 1865.

- Aquest edifici està inclòs dins del Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1, Sector Oriental, Nivell C, núm. element 58-6 (Identificador 585). També es troba inclòs dins del conjunt del carrer Cotoner, Esquirol i Vigatans (element 58, identificador 486).
- Edifici construït entre 1801 i 1850. La façana s'organitza mitjançant un eix de simetria vertical central, que coincideix amb la posició de l'escala de veïns, amb obertures definides segons eixos verticals.

La planta baixa està formada per tres portals de pedra: el central és l'arc rebaixat i de dimensions més reduïdes, mentre que els dos restants són de llinda plana. Els elements sortints, balcons amb llosana de pedra i barana de ferro, són insinuats a la primera planta, tenen el major vol de llosa a la segona planta i es redueixen gradualment a les plantes superiors.

- Conjunt carrer Cotoner, Esquirol i Vigatans: Carrer de petita longitud que permet fer una lectura clara de l'obertura d'un vial recte, el carrer Princesa, damunt un tram medieval, seccionant en aquest cas un dels extrems del carrer Cotoners i Esquirol. L'edificació és majoritàriament del segle XIX i aprofita restes de les cases enderrocades durant l'obertura de Princesa a mitjan segle passat.

4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

La intervenció està motivada arrel la necessitat de realitzar tot un seguit de rebaixos per tal de instal·lar un ascensor i la rampa d'accés a aquest.

5. FONAMENTS DE DRET

La intervenció és de caràcter preventiu, atenent la Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993) i el Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

L'edifici d'habitatges del núm. 4 del carrer de Esquirol figura en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i resta inclòs al Catàleg del Patrimoni arquitectònic, Històric-Artístic de la Ciutat de Barcelona del 1979, categoria C (Bens amb elements d'interès) i qualificació urbanística 12b hs (p) (6a).

6. TREBALLS REALITZATS

Les tasques arqueològiques han consistit en la realització d'un fossat de 1,5 metres de llargada per 1,5 metre d'amplada fins a assolir una cota màxima de 2 metres de profunditat, situat en el pati de llums de l'immoble. També s'ha realitzat una rampa d'accés de 2,8 metres de llargada a través d'un passadís que permetia l'accés al pati de llums. Aquests treballs han permès determinar la presència d'estratigrafia d'interès arqueològic per sota de la cota de rebaix assolida en la intervenció arqueològica, sense haver pogut documentar en cap moment la presència d'estrats geològics.

7. METODOLOGIA

Registre estratigràfic

La metodologia utilitzada per aquesta intervenció es basa en el mètode de registre Harris / Carandini, que consisteix en el registre objectiu i en la documentació exhaustiva de restes i estrats, utilitzant per això un model de fitxes específiques.

Topografia i planimetria

Les restes s'han vinculat geogràficament amb les coordenades UTM (ETRS89), per tal de documentar i facilitar la interpretació de la seqüència estratigràfica. La topografia i la planimetria han estat tractats informàticament amb programari CAD.

Documentació fotogràfica

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu en format digital d'alta resolució.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

Els treballs arqueològics realitzats a l'immoble situat al Carrer de l'Esquirol, 4, han posat de manifest tot un seguit d'estructures prèvies a l'edifici actual. A la zona del pati de llums, vam

poder documentar dos murs (UE 10 i UE 13) de pedra desbastada i arrebossats amb morter de calç que es troben situats al cantó nord-est de la zona afectada per la construcció del fossat d'ascensor. Posteriorment, durant el desmuntatge del mur UE 10 va ser possible documentar diverses fases corresponents a seqüències constructives diferents. A la zona afectada per la rampa d'accés al fossat del ascensor vam poder documentar la continuïtat del mur UE 10 (i les seves ampliacions) i un nou mur (UE 33) relacionat amb aquest últim. També vam documentar un pou (UE 02) al cantó sud de la cala realitzada en la zona del pati de llums.

Zona afectada per el fossar de l'ascensor:

A aquesta zona, podem observar dos elements principals, un pou (UE 02) i un mur (UE 10) fet de pedres treballades lligades amb morter de calç, que travessa la cala arqueològica de oest a est, del que vam documentar un tram de 1,20 metres de llargària. En un primer moment, atès les característiques de la obra, no va ser possible identificar cap fase constructiva relacionada amb aquest mur, però un cop realitzat el desmuntatge arqueològic va ser possible determinar tres fases diferenciades.

Del 1,22 metre de parament documentat, fins arribar a la sabata de fonamentació (UE 16), va ser possible documentar un primer mur (UE 10) fet de pedres treballades amb un mida lleugerament més gran que les fases posteriors. Aquest primer mur tindrà una amplada d'uns 0,53 metres i es recolzarà directament sobre la fonamentació UE 16, feta de pedres lligades amb gran quantitat de morter de calç. No va ser possible documentar el final d'aquest element atès les característiques de la obra.

Cobrint aquesta primera fase vam documentar 0,72 metres d'alçat d'una ampliació (UE 35) del mur UE 10. Aquesta ampliació presentarà uns carreus lleugerament més petits que els que trobem en el mur UE 10. Per últim, vam documentar una última fase constructiva que ampliava el gruix del mur UE 10 i UE 35 uns 26 cm, passant dels 0,52 metres als 0,78 metres d'amplada. Aquest mur estarà fet amb pedres desbastades lligades amb morter de calç.

Per altre banda, associat a aquest primer mur (UE 10) s'ha identificat un estrat fosc de matriu argilosa amb restes de carbons (UE 15) d'uns 0,40 metres de potencia que amortitza l'espai fins a la fonamentació (UE 16). Aquest estrat sembla trobar-se parcialment entre el mur UE 10 i la posterior ampliació (UE 35), diferenciant dos moments constructius, un primer moment amb el mur UE 10 i un segon moment en que el nivell d'ús és més elevat i s'amplia el mur UE 10 amb l'ampliació UE 35 i es crea una cantonada amb el mur UE 13. D'aquest mur, que tindrà una disposició nord-oest sud-est, hem pogut documentar un tram de 0,30 metres de llargada i uns escassos 0,10 metres de la seva amplada degut a que se l'hi recolza la fonamentació UE 04 de l'edifici actual.

Gràcies al material arqueològic recuperat, com és el cas d'un fragment de setrill de ceràmica vidriada verda medieval, ens ha permès situar cronològicament l'estrat (UE 15) a la segona meitat del s.XIII. És sobre aquest nivell (UE 15) que es recolzarà el mur UE 13. Aquesta estructura s'adossa a l'ampliació UE 35, configurant una cantonada que mostra una trama urbana diferent a l'actual.

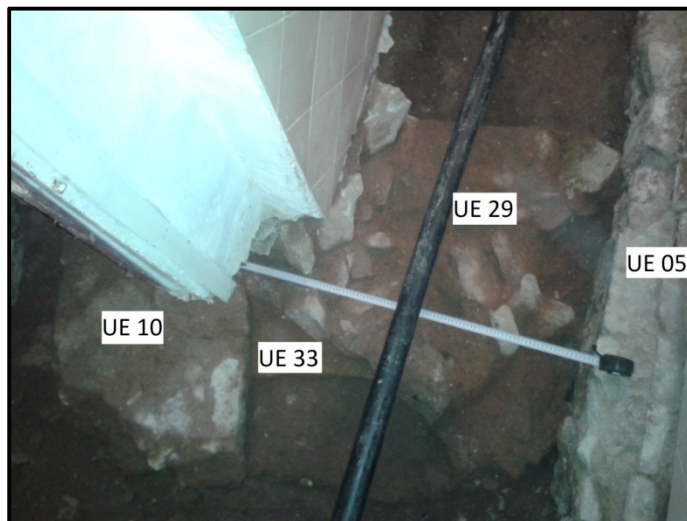
F1.Fotografia de la zona afectada per el fossar de l'ascensor

Ambdós murs es veuran afectats per elements de l'edifici actual. En el cantó oest el mur UE 10, i les seves posteriors ampliacions, es veuran seccionades per un dipòsit (UE 07) fet de pedres irregulars lligades amb morter de calç. Atès les característiques de la obra no ha sigut possible determinar les seves dimensions. El mur UE 13, es veurà seccionat per la fonamentació UE 05 del cantó sud, a diferencia del cantó Est, on la fonamentació de l'edifici UE 04 es recolzarà directament sobre els murs UE 35 i UE 13.

D'altra banda, les tasques arqueològiques van permetre documentar part d'un pou (UE 02) de planta circular i amb uns 0,95 metres de diàmetre, fet amb carreus lligats amb morter de calç. Sobre aquest element es construirà un mur que actualment separa dos finques que pertanyen al mateix edifici. En relació al pou vam poder documentar com les fonamentacions de l'edifici actual (UE 04 i UE 07) s'adossen al encofrat perdut amb que està construït aquest. En una última fase, el pou es segellarà al nivell de la cota de circulació inicial, recolzant-se directament sobre la tapa (UE 18) el paviment fet amb ciment UE 01.

Zona afectada per la rampa d'accés:

En aquest espai vam poder documentar un tram d'un mur (UE 35) de 0,78 metres de llargada, fet amb pedres lligades amb morter de calç, corresponent a la continuació del mur que travessa la zona del forat de l'ascensor (UEs 10, 35 i 36). En aquest punt, atès les característiques de la intervenció, s'ha pogut documentar dos filades del parament del mur UE 29. Aquest element constructiu es trobarà seccionat per la rasa de construcció (UE 31) de la fonamentació del edifici actual. Per altre banda, les tasques arqueològiques van posar de manifest un nou mur (UE 33) amb una disposició de sud-est a nord-est fet de pedres escairades lligades amb morter de calç, de característiques similars al mur UE 13 documentat al pati de llums. Va ser possible documentar un tram de 0,93 metres de llarg i 0,34 metres d'ample. Ambdós marcaran una cantonada que ens mostraran un traçat diferent al que tenen els edificis actuals.

F 2. Fotografia de les estructures documentades a la zona afectada per la rampa d'accés.

Recolzant-se sobre el mur (UE 33), vam poder documentar una reparació (UE 29) consistent en blocs de pedra sense desbastar lligats amb morter de calç, amb una potència de 0,32m i 1,04 metres d'ample. Aquest element ocupa tot el espai del passadís. Un cop vam procedir al desmuntatge arqueològic d'aquesta estructura (UE 29), va ser possible documentar una part més gran del mur UE 33, adquirint aquest una lleugera forma corba. En aquest punt no ha sigut possible recuperar cap fragment ceràmic, tant durant les tasques de desmuntatge com en la estratigrafia associada, que ens permeti situar cronològicament aquesta estructura. La fonamentació de l'edifici actual UE 05 seccionarà totes aquestes estructures prèvies. Per altre banda, la resta de fonamentacions (UE 04 i UE 27) es recolzaran directament sobre els murs, afectant-los, en algun cas, de forma parcial.

Atès les característiques de la obra i la cota d'afectació projectada no va ser possible extreure més informació d'aquestes estructures, sent possible documentar únicament els coronaments dels murs esmentats..

9. CONCLUSIONS

Les tasques de control i excavació arqueològica han permès documentar tot una sèrie d'estructures arqueològiques, que es poden incloure en tres períodes cronològics diferenciats, dos primeres fases d'ocupació prèvies a la construcció de l'edifici actual i una de més recent, relacionada amb l'immoble que avui dia trobem en aquest emplaçament.

La primera seqüència d'ús de l'espai que hem pogut documentar està relacionada amb el mur (UE 10), aquest patirà tot un seguit d'ampliacions en moments posteriors. Es tracta d'una fase plenament medieval, ja que tant l'estrat que trobem associat amb aquest primer moment, com durant el desmuntatge parcial del mur UE 10, ha estat datat a partir dels materials ceràmics en el s.XIII-XIV.

Posteriorment aquest espai patirà una sèrie de modificacions que ens ha sigut possible documentar a través de les ampliacions UE 35 i UE 36 del mur UE 10. Aquestes ampliacions

pujaran la cotà del parament (UE 35) i la seva ampliació (UE 36) a partir del mur UE 10. Juntament amb aquestes ampliacions hem documentat un parell de murs (UE 13 i UE 33) fets de pedra treballada i coberts de morter. En el cas del mur UE 13 ha sigut possible relacionar la seva construcció amb l'ampliació UE 35 del mur UE 10, ja que vam documentar restes de l'estrat UE 15, estrat sobre el que es recolza el mur UE 13 (aquest mur no consta de fonamentació), entre el mur UE 10 i l'ampliació UE 35. En relació al mur UE 33 no em pogut confirmar aquesta relació, degut a que la cota d'afectació de l'obra on el vam documentar es superior. Tot i així, tant per cota, com per metodologia constructiva, ens fa pensar en un mateix moment constructiu, o fins i tot en una mateixa estructura. Relacionat amb el mur UE 33, vam poder documentar una estructura (UE 29) de pedres sense treballar lligades amb morter que es recolzen directament sobre el mur UE 33 i l'estrat UE 28 que se l'hi adossa. No ens ha sigut possible determinar la seva funció.

D'aquesta manera, a través de les restes documentades, podem observar un ús del espai d'època medieval que es perllongarà en el temps fins a època moderna, moment en que la trama urbana de la ciutat comença a patir modificacions importants fins a l'actualitat. Atès les característiques de la obra no ha sigut possible extreure informació addicional en relació a aquestes estructures posteriors.

Per últim, vam poder documentar tot un seguit d'elements relacionats amb l'edifici actual, com són les fonamentacions dels murs, que en alguns casos es recolzen directament sobre estructures més antigues, una paret d'un dipòsit (UE 07) ja en desús i per últim un pou (UE 02), pertanyent a la mateixa finca, que en algun moment serà dividit per un mur que separarà en dos habitatges l'edifici actual. Molt sovint aquests pous seran compartits per ambdós habitatges, fins que, en època recent, el pou sigui tapiat.

Intervenció arqueològica
Carrer del Esquirol, 4
Barcelona, el Barcelonès
Codi 128/17

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Expedient R/N 470 K121-NB 2017/2-21247 d'autorització de tractament de restes arqueològiques no extretes al Carrer Esquirol, 4 de Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en els articles 14 i següents i 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

1. El Departament de Cultura va autoritzar a la Comunitat de Propietaris de la finca del carrer Esquirol 4 una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer Esquirol, 4 de Barcelona, Barcelonès, sota la direcció de l'arqueòleg Pau Gómez Aramburu (Global Geomàtica, SL), del 22 de novembre al 15 de desembre de 2017.

Fets

1. En data 4 de desembre de 2017 (registre núm. 0390/5482/2017) el senyor Daniel Lara Lorenzo, president de la Comunitat de Propietaris de la finca del carrer Esquirol 4, i el senyor Carles Vicente Guitart, director de Memòria, Història i Patrimoni de l'ICUB, han presentat una sol·licitud d'autorització d'un tractament de restes no extretes al carrer Esquirol, 4 de Barcelona, Barcelonès, sota la direcció de l'arqueòleg Pau Gómez Aramburu (Global Geomàtica, SL), del 16 al 19 de desembre de 2017.
2. Es demana efectuar sota control arqueològic el desmuntatge parcial o total de les restes següents:
 - UE 02: Pou. Cronologia: anterior al s. XIX. Grau d'afectació: Desmuntatge parcial
 - UE 10: Mur. Cronologia: Època medieval. Grau d'afectació: Desmuntatge parcial
 - UE 13: Mur. Cronologia: Època medieval. Grau d'afectació: Desmuntatge total
 - UE 16: Fonament. Cronologia: Època medieval. Grau d'afectació: Desmuntatge parcial
 - UE 29: Reparació mur. Cronologia: Època moderna. Grau d'afectació: Desmuntatge parcial
 - UE 33: Mur. Cronologia: Època medieval. Grau d'afectació: Desmuntatge parcial
3. En data 1 de desembre de 2017 l'Ajuntament de Barcelona va informar favorablement la proposta de tractament de restes arqueològiques no extretes, per la qual cosa no és necessari el tràmit d'audiència.
4. En data 11 de desembre de 2017 l'arqueòloga territorial de Barcelona emet informe favorable sobre la sol·licitud esmentada, atès que les restes arqueològiques que es proposa desmuntar parcialment o totalment no presenten una gran entitat patrimonial, han estat correctament excavades i exhaustivament documentades i s'ha salvat els seus valors culturals.
5. En data 12 de desembre de 2017 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia, analitzats els diferents informes, proposa autoritzar el tractament de restes arqueològiques no extretes sol·licitat.

Portaferrixa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40
Fax 933 16 27 41

1

Doc. original signat per:
Còpia autèntica i compulsada Generalitat de Catalunya 18/12/2017

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

067C6ENS7LY8U8A172HPPGAT5W34XDTQ

Data creació còpia:
18/12/2017
Data caducitat còpia:
18/12/2020
Pàgina 1 de 3

Motivació

Projecte de reforma de la finca número 4 del carrer de l'Esquirol i instal·lació d'un ascensor.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).
3. Articles 14 i següents i 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).

Resolució

Per tot això, **resolc**:

1. **Autoritzar** el tractament de restes arqueològiques no extretes d'acord amb les següents dades i condicions:

Lloc de la intervenció: Carrer Esquirol, 4 de Barcelona, Barcelonès.

Persona o institució autoritzada: Comunitat de Propietaris de la finca del carrer Esquirol 4.

Direcció de la intervenció: Pau Gómez Aramburu (Global Geomàtica, SL).

Activitat autoritzada: Control i desmuntatge parcial i/o total de les restes relacionades al punt 2 dels Fets.

Termini de realització: del 16 al 19 de desembre de 2017.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona.

El tractament de restes arqueològiques no extretes autoritzat haurà de ser realitzat d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, així com en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40
Fax 933 16 27 41

2

Doc. original signat per:
Còpia autèntica i compulsada Generalitat
de Catalunya 18/12/2017

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

067C6ENS7LY8U8A172HPPGAT5W34XDTQ

Data creació còpia:
18/12/2017
Data caducitat còpia:
18/12/2020
Pàgina 2 de 3

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural

previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Barcelona, 13 de desembre de 2017

Jusep Boya e Busquet
Director general del Patrimoni Cultural

GENERALITAT DE CATALUNYA

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 16 27 40
Fax 933 16 27 41

3

	Doc. original signat per: Còpia autèntica i compulsa Generalitat de Catalunya 18/12/2017	Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat	Data creació còpia: 18/12/2017 Data caducitat còpia: 18/12/2020 Pàgina 3 de 3
		Original electrònic / Còpia autèntica CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ 067C6ENS7LY8U8A172HPPGAT5W34XDTQ	

Expedient R/N 470 K121-NB 2017/1-21156 d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva al carrer Esquirol, 4, de Barcelona, Barcelonès, segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

1. En data 15 de novembre de 2017 (registre núm. 0390/5248/2017) el senyor Daniel Lara Lorenzo, president de la Comunitat de Propietaris de la finca del carrer Esquirol 4, i el senyor Carles Vicente Guitart, director de Memòria, Història i Patrimoni de l'ICUB, han presentat una sol·licitud d'intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer Esquirol, 4 de Barcelona, Barcelonès, sota la direcció de l'arqueòleg Pau Gómez Aramburu (Global Geomàtica SL), del 20 de novembre al 15 de desembre de 2017.
2. En data 20 de novembre de 2017 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada. No obstant, atès que les dates d'execució sol·licitades inicialment no s'ajusten al que preveu l'article 15.3 del Decret 78/2002, sobre els terminis de resolució de la sol·licitud, es proposa un canvi de dates de la intervenció del 22 de novembre al 15 de desembre de 2017.
3. En data 20 de novembre de 2017 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va proposar autoritzar la intervenció.

Motivació

Projecte de reforma de la finca número 4 del carrer de l'Esquirol i instal·lació d'un ascensor.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, **resolc**:

1. **Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les següents dades i condicions:

Lloc de la intervenció: Carrer Esquirol, 4 de Barcelona, Barcelonès

Persona o institució autoritzada: Comunitat de Propietaris de la finca del carrer Esquirol 4

Direcció de la intervenció: Pau Gómez Aramburu (Global Geomàtica SL)

Activitat autoritzada: Control i excavació

Pl. Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

1

Doc. original signat per:
CPISR-1 MARIA ANGELS TORRAS
RIPOLL 21/11/2017

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

OSPJYYPF2901CKJFAFP8MZBD66H6D7

Data creació còpia:
21/11/2017
Data caducitat còpia:
21/11/2020
Pàgina 1 de 2

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

Termini de realització: del 22 de novembre al 15 de desembre de 2017
Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, així com en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Barcelona, 21 de novembre de 2017

Pd. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
La directora

M. Àngels Torras Ripoll

Pl. Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

2

Doc. original signat per:
CPISR-1 MARIA ANGELS TORRAS
RIPOLL 21/11/2017

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat

Original electrònic / Còpia autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

OSPJYYPZFI2901CKJFAFP8MZBD66H6D7

Data creació còpia:
21/11/2017
Data caducitat còpia:
21/11/2020
Pàgina 2 de 2

Intervenció arqueològica
Carrer del Esquirol, 4
Barcelona, el Barcelonès
Codi 128/17

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

F1.- Foto inicial de l'emplaçament del forat d'ascensor.

F2.- Foto inicial del passadís d'accés al forat d'ascensor.

F3.- A la part superior podem veure l'arc de fonamentació UE 03. A la part central veiem l'estrat UE 06.

F4.- En primer pla podem observar el mur UE 35. Rodejant-lo a la part superior i esquerra trobem la UE 11 amb restes de morter.

F5.- Mur UE 35. Al seu cantó podem observar l'ampliació UE 36 del mur UE 10.

F6.- Mur UE 13, construït sobre l'estrat UE 15, que s'adossa al mur UE 35 creant una cantonada.

F7.- Alçat del mur UE 35.

F8.- Fonamentació (UE 16) del mur UE 10 i la seva ampliació UE 35.

F9.- Tram del passadís on podem observar la UE 26. A la cantonada inferior esquerra podem observar el retall UE 24.

F10.- A la cantonada esquerra podem observar el mur UE 35. Adossant-se a aquest veiem l'estructura UE 29 i part del mur UE 33.

11.- A la part central podem observar el mur UE 33 que s'adossa al mur UE 35. Cobrint el mur UE 33 trobem l'estructura UE 29.

F12.- Després del desmuntatge del mur UE 35 a la part central trobem el mur UE 10 i al seu cantó l'ampliació UE 36.

F13.- Desmuntatge de l'ampliació UE 36 del mur UE 10.

F14.- Desmuntatge del pou UE 02.

F15.- Després del desmuntatge de l'estructura UE 29, a la part central podem observar el mur UE 33, que dibuixa una corba.

F16.- Desmuntatge parcial del mur UE 35 a la zona del passadís

Llegenda Gràfica

PLANTES

LÍMITS

Límit de parcel·la - Edificis afectats

Límit d'excavació arqueològica

Límit d'excavació arqueològica

Límit d'obra

Projecció hipotètica

MATERIALS CONSTRUCTIUS

Pedra

Maó massís

Morter

Formigó

Fustes d'encofrat

ESTRUCTURES

Estructures arqueològiques

Paviment maons

Paviment de toves-rajols

Paviment de morter

Canalització - rec

Retalls - Estructures negatives

TEXT

Unitats Estratigràfiques

Cotes Altimètriques absolutes

Encintat

SECCIONS I ALÇATS

LÍMITS

Límit de parcel·la - Edificis afectats

Límit d'excavació arqueològica

Límit d'excavació arqueològica

Límit d'obra

Límit Secció / Alçat

Eix de Secció

ESTRUCTURES

Estructures arqueològiques

Retalls - Estructures negatives

Estrat arqueològic

MATERIALS CONSTRUCTIUS

Pedra

Maó massís

Morter

Fustes d'encofrat

Formigó

Estrat geològic

TEXT

Unitats Estratigràfiques Positives - Estrats

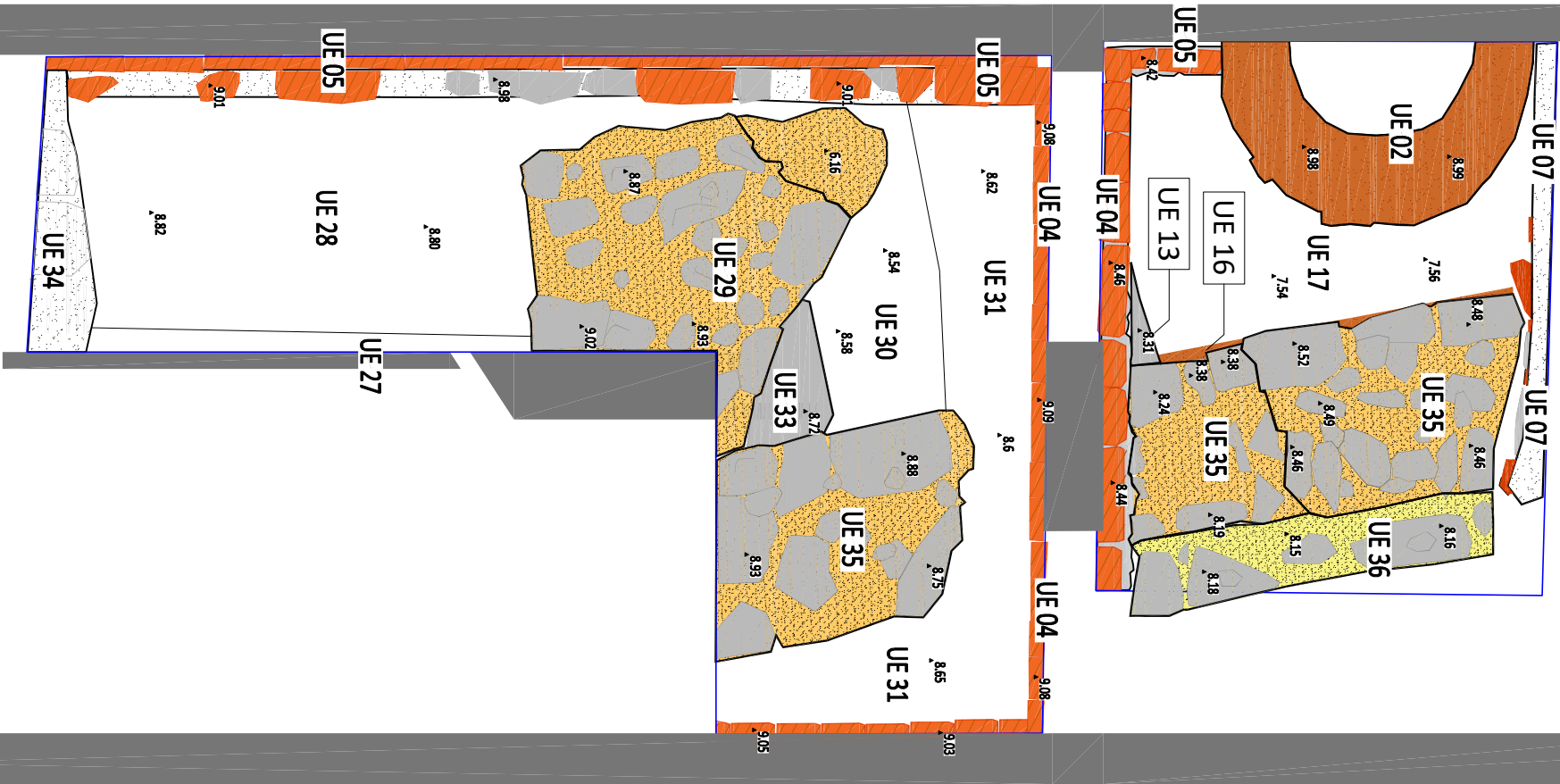
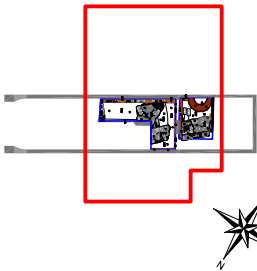
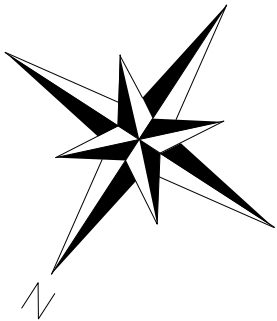
Unitats Estratigràfiques Negatives

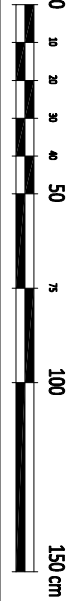
Unitats Estratigràfiques Positives - Elements

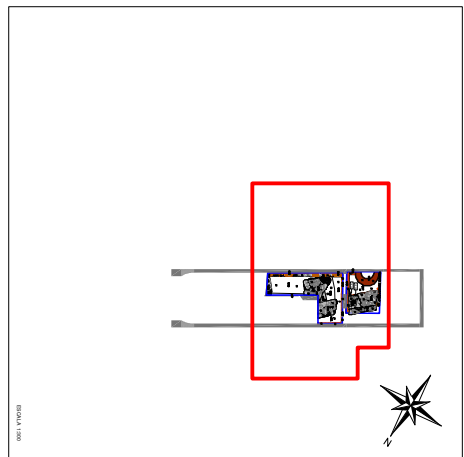
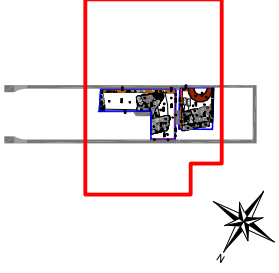
Intervenció arqueològica
Carrer del Esquirol, 4
Barcelona, el Barcelonès
Codi 128/17

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

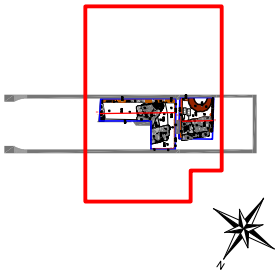

PROMOCIÓ I FINANÇAMENT	DIRECCIÓ TÈCNICA	INTERVENCIÓ	CODI	ESCALA	NOM DEL PLANOI:		DATA	PLANOI NÚM.
Comunitat de veïns	Pau Gómez Aramburu	Intervenció arqueològica al carrer Esquiroi, 4	128/17	1:20	Planta general de la intervenció		28/11/2017	1
							NOM FITXER	FULL 1 DE 1
							Esquiroi 4.dwg	

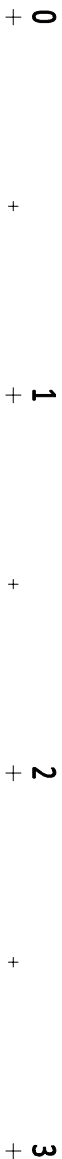
PROMOCIO I FINANÇAMENT		Comunitat de veïns	
DIRECCIO TÈCNICA		Pau Gómez Aramburu	
INTERVENCIÓ		Intervenció arqueològica al carrer Esquilrol, 4	
CODI		128/17	
ESCALA		1:20	
			
PROJECCIÓ: CHAM			
NOM DEL PLÀNOL:		Planta general de la intervenció	
DATA	28/11/2017		
NOM FITXER			
FULL 1 DE 1			

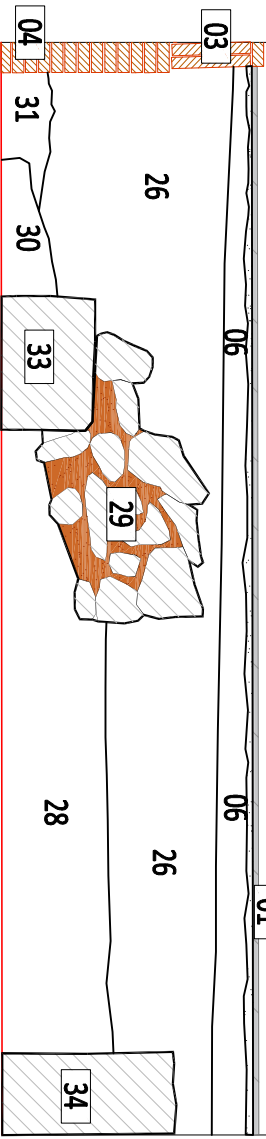
ESCALA 1:20

D D'

A A

PROMOCIÓ I FINANÇAMENT	DIRECCIÓ TÈCNICA	INTERVENCIÓ	CODI	ESCALA	NOM DEL PLANO:	DATA	PLANO L. NÚM.
Comunitat de veïns	Pau Gómez Aramburu	Intervenció arqueològica al carrer Esquiro, 4	128/17	1:20	Planta general de la intervenció	28/11/2017 NOM FITXER Esquiro1_4.dwg	3
				0 20 30 40 50 75 100 150 cm			FULL 1 DE 1

Intervenció arqueològica
Carrer del Esquirol, 4
Barcelona, el Barcelonès
Codi 128/17

ANNEX 4. UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	01
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017		
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva	Paviment			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Paviment	9,20	9,16	0,04	

COBREIX	UE 06, 08	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 20, 21	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Paviment inicial de ciment	
CRONOLOGIA	s.XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	02
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Pou			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Pou	9,05			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 12
COBERT PER	UE 08	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 05	S'UNEIX A	UE 04		

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Pou de planta circular fet amb pedres treballades lligades amb morter de calç.	Relacionat amb l'edifici actual
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	03
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Claveguera			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Fonamentació	9,20	8,76	0,44	

COBREIX		TALLA	UE 07	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 05
S'ADOSSA	UE 04	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Claveguera	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	04
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2016	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Fonamentació	9,10			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 32
COBERT PER	UE 21	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 31	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Fontamentació situada al nord-est de l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN		UE	05
Carrer del Esquirol, 4		128/17			
MUNICIPI I COMARCA		ANY		ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017		Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR	
Estructura	Fonament				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA		
Fonamentació	9,10				

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 37
COBERT PER	UE 20	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Fonamentació sud-est de l'edifici actual.	

CRONOLOGIA	s.XIX
------------	-------

INTERVENCIÓ		CODI BCN		UE	06
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17			
MUNICIPI I COMARCA		ANY		ZONA/ÀMBIT	
		2017		Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR	
Positiva					
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA		
Estrat d'anivellament	9,16	8,32	0,84		

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 01	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 07	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de runa amb molt material constructiu.	

CRONOLOGIA	s.XIX
------------	-------

INTERVENCIÓ		CODI BCN		UE	07
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17			
MUNICIPI I COMARCA		ANY		ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017		Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR	
Estructura	Dipòsit				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA		
Dipòsit	8,62				
COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 40
COBERT PER	UE 01	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 02	IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 06	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Només s'ha documentat una de les parets del dipòsit al cantó oest de la intervenció.	Relacionat amb l'edifici actual.
CRONOLOGIA	Terminus post quem s.XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN		UE	08
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17			
MUNICIPI I COMARCA		ANY		ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017		Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR	
Estructura	Pou				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA		
Coberta	9,16	9,05	0,11		
COBREIX	UE 02	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 01	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 06	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Coberta del pou consistent en lloses de pedra.	Marca el moment d'amortització de l'estructura
CRONOLOGIA	s.XIX-XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	09
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,62	8,05	0,57	

COBREIX	UE 11, 14, 36 i 35	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 6	TALLAT PER	UE 04, 05 i 12	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 07	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de llims foscos amb material constructiu que marca la fase d'amortització de les estructures previes a l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XVII-XVIII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	10
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur	7,54	7,28	0,26	

COBREIX	UE 16	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 17 i 35	TALLAT PER	UE 07	FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A	UE 35 i 36		
SE LI ADOSSA	UE 14 i 36	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Mur d'alguna estructura constructiva sense determinar corresponent a una seqüència arqueològica anterior al edifici actual	
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	11
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,06	7,98	0,08	

COBREIX	UE 13, 35, 36 i 15	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 09	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de morter desgranat que marca l'arrassament parcial dels murs UE 13 i UE 35.	Aquest estrat està més concentrat a la cantonada creada per els murs UE 13 i UE 35.
CRONOLOGIA	s. XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	12
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa	Pou			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 02	9,05	0,00	9,05	

COBREIX		TALLA	UE 09, 11, 14, 15	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 02
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rasa contrucció de les parets laterals del pou UE 02.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	13
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur	8,31	7,84	0,47	

COBREIX	UE 15	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 11	TALLAT PER	UE 04	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 35	IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 14	S'UNEIX A	UE 35		

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Mur del que només es conserva una petita part. Juntament amb la ampliació UE 35 ,del mur UE 10, creen una cantonada.	No te fonamentació, fet que fa pensar en un envà fet amb pedres desbastades.
CRONOLOGIA	s.XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	14
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,31	7,84	0,47	

COBREIX	UE 15	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 10	TALLAT PER	UE 04, 05 i 07	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 13 i 35	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat que amortitza la cantonada creada per els murs UE 13 i UE 35.	
CRONOLOGIA	

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	15
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2016	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	7,84	7,28	0,56	

COBREIX	UE 16 i 17	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 14 i 35	TALLAT PER	UE 04, 05, 07	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 10	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat que amortitza el mur (UE 10) més antic, marcant la cota sobre la que es construirà el mur UE 35 i UE 13.	
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	16
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Fonamentació	7,28			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 18
COBERT PER	UE 10 i 17	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Fonamentació del mur UE 10 fet en encofrat perdut.	Atès les característiques de la obra no s'ha pogut determinar la seva potencia.
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	17
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	7,72	7,28	0,44	

COBREIX	UE 16	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 15	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de llims foscos relacionat amb la construcció del mur UE 10.	
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	18
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 16	7,28	7,20	0,08	

COBREIX		TALLA	UE 19	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 16
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rasa en la que construiran la fonamentació UE 16.	
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	19
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	7,28			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 17	TALLAT PER	UE 18	FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat en el que està construïda la fonamentació UE 16 del mur UE 10.	
CRONOLOGIA	s.XIII-XIV

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	20
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur			9,10	

COBREIX	UE 05	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Mur sud-est de l'edifici actual	
CRONOLOGIA	s.XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	21
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur		9,10		

COBREIX	UE 04	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Mur nord-est de l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	22
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Claveguera			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Claveguera	8,98	8,78	0,20	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 23
COBERT PER	UE 06	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Tub de PVC negre encara en ús.	
CRONOLOGIA	s.XXI

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	23
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Claveguera			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Claveguera	8,98	8,78	0,20	

COBREIX		TALLA	UE 26	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 06 i 22
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rasa del tub de PVC de color negre.	
CRONOLOGIA	s.XXI

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	24
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Retall	8,78	8,45	0,33	

COBREIX		TALLA	UE 26	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 25
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Retall de funció indeterminada.	
CRONOLOGIA	s.XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	25
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,78	8,45	0,33	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 24
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rebliment del retall UE 24.	
CRONOLOGIA	s.XX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	26
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat d'anivellament	8,78	8,20	0,58	

COBREIX	UE 28, 29, 30, 31, 33 i 34	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 06	TALLAT PER	UE 38	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 04	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat d'anivellament que amortitza les estructures anteriora l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	27
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Fonamentació	8,78	0,00	8,78	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 32
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Fonamentació edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	28
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,58			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 26 i 29	TALLAT PER	UE 31 i 34	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 33	IGUAL A	UE 30		
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de llims foscos, que conjuntament amb la UE 30, conformen un nivell d'ús relacionat amb el mur UE 33.	No s'ha pogut recuperar material que ens permeti determinar la cronologia.
CRONOLOGIA	

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	29
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Indeterminada			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Indeterminat	8,85	8,36	0,49	

COBREIX	UE 28 i 33	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 26, 27	TALLAT PER	UE 37	FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A	UE 30		

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Element constructiu que possiblement amplia el mur UE 33.	
CRONOLOGIA	s.XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	30
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,49			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 26	TALLAT PER	UE 31	FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A	UE 29		
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Estrat de llims foscos, que conjuntament amb la UE 28, conformen un nivell d'ús relacionat amb el mur UE 33.	No s'ha recuperat material ceràmic
CRONOLOGIA	

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	31
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Positiva				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Estrat	8,46			

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 32
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 04	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Farciment de la fonamentació UE 04 de l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	32
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017		
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 04	8,36	0,00	8,36	

COBREIX		TALLA	UE 30	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 04 i 31
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Retall de la rasa de fonamentació UE 04.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	33
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur	8,56	0,00	8,56	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 26 i 29	TALLAT PER	UE 37	FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 35	IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 28 i 30	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Mur de pedra escairada lligada amb abundant morter. El tram documentat adquireix forma d'arc.	S'adossa a l'ampliació UE 35 del mur UE 10. Possiblement formí part de la amteixa seqüència que el mur UE 13.
CRONOLOGIA	

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	34
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Fonamentació	8,76	0,00	8,76	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	UE 39
COBERT PER	UE 26	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Fonamentació de l'edifici actual que trobem al final del passadís.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	35
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur	8,28	7,56	0,72	

COBREIX	UE 10 i 15	TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 09 i 11	TALLAT PER	UE 07	FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA	UE 14 i 36	S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Ampliació del mur UE 10, que conjuntament amb l'ampliació UE 36 i el mur UE 13 conformen una seqüència d'ús.	En el moment de la construcció part del mur UE 10 es troba amortitzat per la UE 15.
CRONOLOGIA	s.XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	36
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Estructura	Mur			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Mur	8,18	0,00	8,18	

COBREIX		TALLA		FARCEIX	
COBERT PER	UE 09 i 11	TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA	UE 10 i 35	IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Ampliació de 26 cm de l'ample del mur UE 10 i UE 35.	Ampliació posterior a la construcció de l'ampliació UE 35 del mur UE 10.
CRONOLOGIA	s.XVII

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	37
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 05	0,00	0,00	0,00	

COBREIX		TALLA	UE 09, 14, 15, 28, 29, 30 i 33	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 05
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rasa per a la construcció del fonament UE 05 de l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	38
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa	Fonament			
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 27	8,78	0,00	8,78	

COBREIX		TALLA	UE 26	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Retall per a la construcció de la fonamentació UE 27 de l'edifici actual.	Es tracta d'una fonamentació posterior a les fonamentacions UE 04 i UE 05
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	39
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Rampa d'accés	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 34	8,60	0,00	8,60	

COBREIX		TALLA	UE 28	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 34
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Rasa per a la construcció de la fonamentació UE 34 de l'edifici actual.	
CRONOLOGIA	s.XIX

INTERVENCIÓ		CODI BCN	UE	40
Carrer de l'Esquirol, 4		128/17		
MUNICIPI I COMARCA		ANY	ZONA/ÀMBIT	
Barcelona, Barcelonès		2017	Pati de Llums	
TIPUS	FET/ESTRUCTURA	Cota final: 7,2 msnm		SECTOR
Negativa				
DEFINICIÓ	Z SUP	Z INF	POTÈNCIA	
Rasa de construcció UE 07	8,62	0,00	8,62	

COBREIX		TALLA	UE 09, 10, 16, 35, 36	FARCEIX	
COBERT PER		TALLAT PER		FARCIT PER	UE 07
S'ADOSSA		IGUAL A			
SE LI ADOSSA		S'UNEIX A			

INTERPRETACIÓ	OBSERVACIONS
Retall per a la construcció del dipòsit UE 07.	
CRONOLOGIA	s.XIX

Intervenció arqueològica
Carrer del Esquirol, 4
Barcelona, el Barcelonès
Codi 128/17

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

INVENTARI DE MATERIALS:

Intervenció arqueològica al Carrer de l'Esquirol, 4, Barcelona, el Barcelonès 128/17

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	TIPOLOGIA	INF.	VORES	BASES	NANCES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	Nº MINIM	Nº TIPOLOGIA	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
9	1	14208				1				TO	VI	VI	1		Final s.XVI- principis s. XVII	
9	2	14003	GIB			1				TO	VI	AL	1		s. XV	
10	4	14002		Alfàbia	1					TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	
10	5	14002		Alfàbia	1					TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	
10	6	14002		Alfàbia	1					TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	
10	7	14002		Alfàbia						TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	
10	8	13501	CSC	Cassola de cuina		1		1		TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	
10	9	13501	CSC				1			TO	AL	AL			Època Medieval s.XIV- XV	

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	TIPOLOGIA	INF.	VORES	BASES	NANCES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	Nº MINIM	Nº TIPOL.	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
----	---------	---------------	-------	-----------	------	-------	-------	--------	--------	---------	------------------	------------------	-------------	--------------	------------	--------------

15	10	14003	SET	Setrill de ceràmica vidridada verda	1					TO	AL	VI			segona metia s. XIII	
15	11	14005	CSC	ceràmica cuina medieval	1					TO	AL	AL			Època Medieval	
35	3	14002					1			TO	AL	AL			S.XVII	